

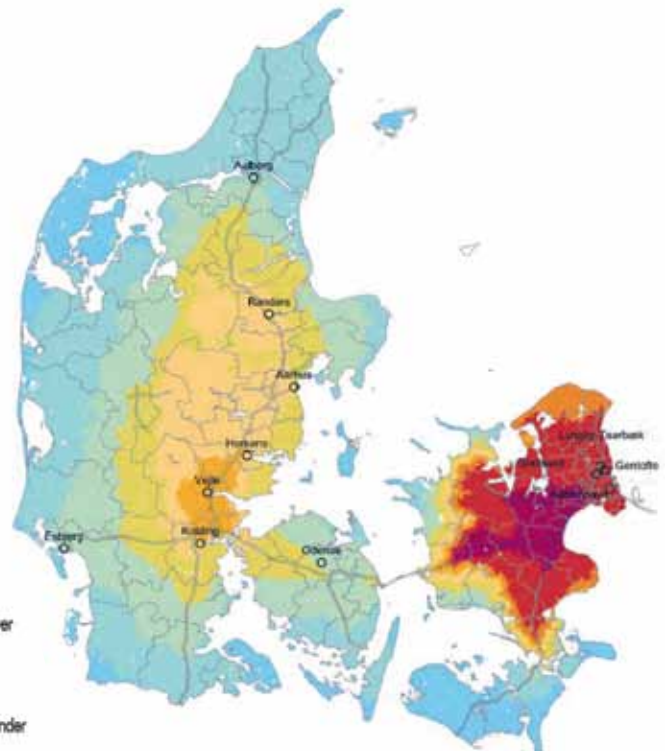
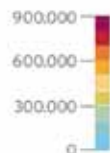
Beliggenhed, beliggenhed, beliggenhed - kan mobilitet skabe vækst?

Rambøll stillede i 2008 spørgsmålet: Hvor er den bedste placering for Rambøll's hovedkvarter? Den daværende adresse i Virum kunne ikke rumme virksomhedens vækst, og med 1,5 km til nærmeste tog var placeringen ikke længere optimal. Beliggenhed er en vigtig parameter, når man vil sikre optimale rammer for vækst. Både virksomheder og mennesker må løbende analysere, om de er det rigtige sted.

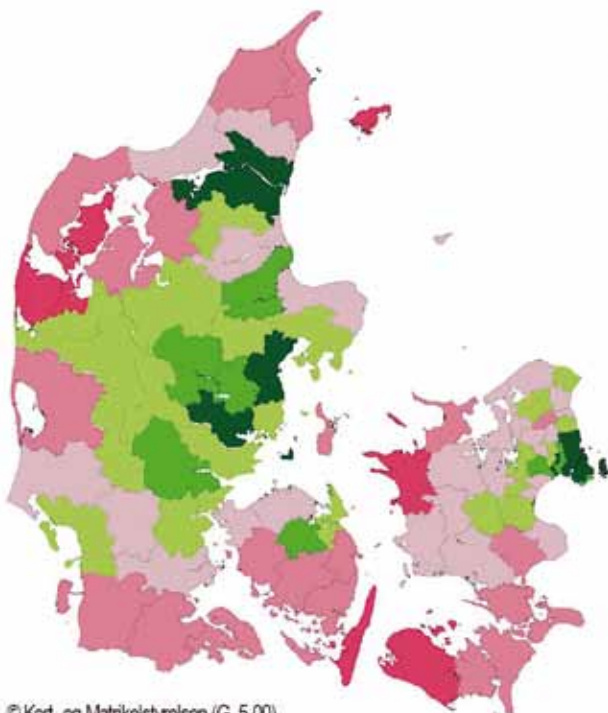

Af Jens Egdal,
Direktør
for Transport Vest i Rambøll

Antal arbejdspladser indenfor
en times kørsel i bil:

Virksomheder har længe rettet blikket mod byerne, fordi de er motorerne bag økonomisk vækst og udvikling. Det er der ikke noget nyt i. I stenalderen banede vandvejen mulighed for handel mellem mennesker. Handelspladser opstod langs de danske

© Kort- og Matrikelstyrelsen (G. 5-00)

Figur 1. Kommunernes procentvise befolkningstilvækst fra 2013 til 2023.
Kilde: dst.dk

Figur 2. Adgang til arbejdspladser 2012.
Kilde: Region Syddanmark og CVR.

kyster og ved søer, åer og fjorde. De fleste danskere bor i dag i byer bygget oven på vores forfædres handelspladser. København, Aarhus, Odense, Aalborg og Trekantsområdet er i dag vores lands metropoler. Her er de fleste virksomheder placeret og de fleste mennesker bosat.

Vi søger til byerne efter muligheder for bedre job, uddannelser og bolig. Tendensen forventes at fortsætte.

Jo flere mennesker, des bedre er mulighederne for vækst. Selvom teknologien i mange sammenhænge har sat mennesket fri af tid og sted, så er der samtidig behov for store faglige miljøer, hvor mennesker

sammen skaber innovative løsninger. Derfor søger vi mod optimale placeringer for at dele viden. Det er dog ikke ligegyldigt, hvor virksomheden placerer sig. Der skal være en infrastruktur, der sikrer optimal mobilitet for både medarbejderne og virksomheden.

Smertegrænser for transporttid

Det er vigtigt for virksomheder, at medarbejderne kan komme til og fra arbejde. Men det er også vigtigt, at medarbejdere ikke bruger arbejdstid i køer i trafikken. Virksomhederne har for længst fulgt i medarbejdernes spor ind til de større bysamfund og placeret sig optimalt i forhold til trafikale muligheder og størst muligt opland målt i tid. Mobilitet for den enkelte handler i den sammenhæng også om familiens logistik omkring børn, pasning, skole og indkøb mv.

Spiltdid i trafikken forringer virksomhedens konkurrenceevne og giver ubalance mellem arbejds- og familieliv for medarbejderne. En god placering giver robusthed, fleksibilitet og nye muligheder for både virksomheden og medarbejderne. Figur 2 viser antal fuldtidsarbejdspladser inden for en times kørsel i bil.

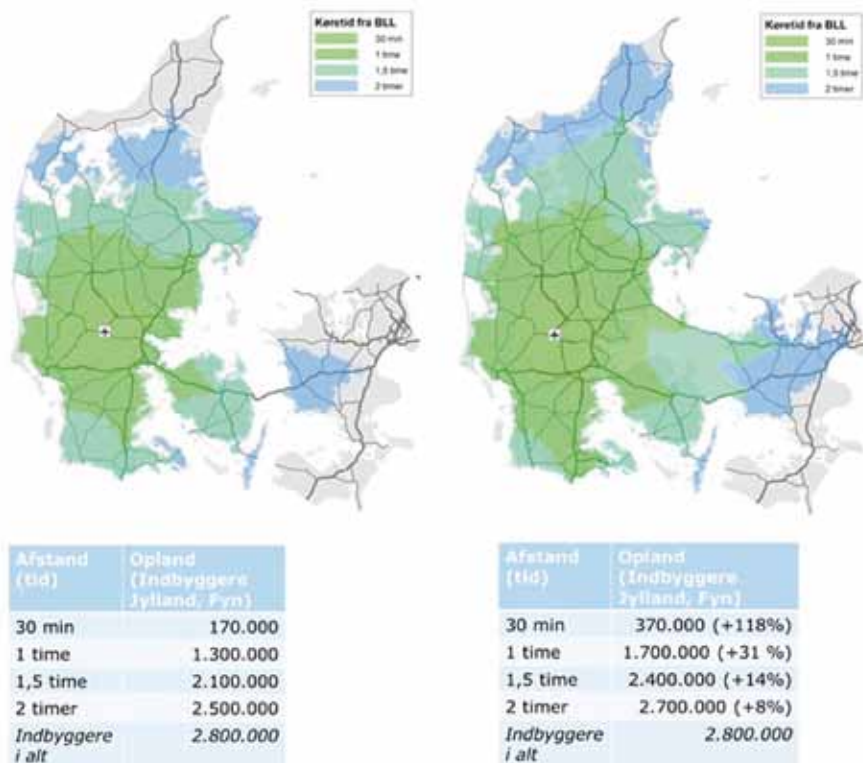
Undersøgelser viser, at smertegrænsen, for den tid man bruger på at komme til og fra arbejde, ligger på 30 - 60 minutter hver vej (kilde: C. Ratti m.fl. Massachusetts Institute of Technology). Med nærhed til me-

tro, letbaner og cykelstier og motorveje kan du i dag nå langt på en time.

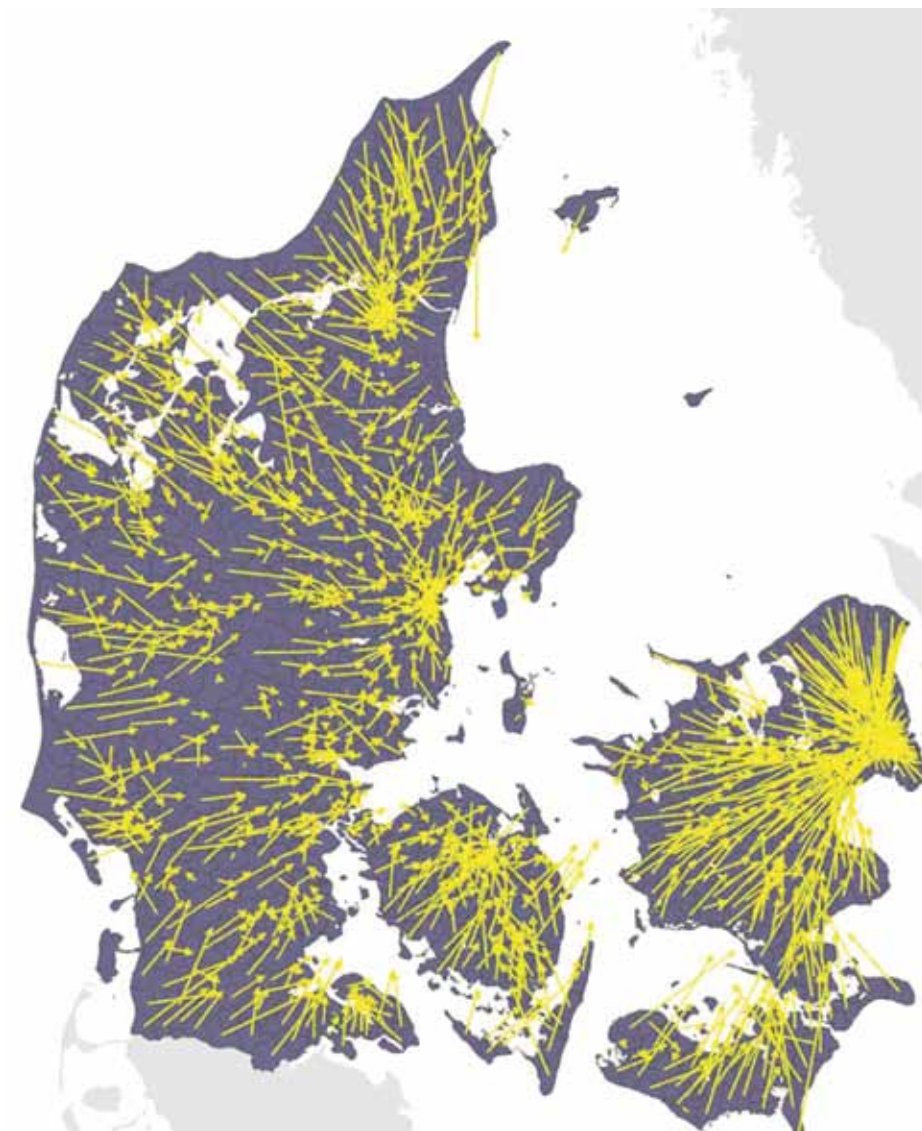
Det er afgørende, at både mennesker og virksomheder løbende analyserer "den optimale beliggenhed". Den ændrer sig over

tid, og den bedste placering i dag er ikke nødvendigvis den bedste i morgen.

Billund Lufthavn er et eksempel på en virksomhed, der inddrager data og prognoser om køretid i forhold til at definere

Figur 3. Køretiden i forhold til Billund. Kilde: Rambøll.

Figur 4. Analyse af interaktion og infrastruktur 2009. Thomas Sick Nielsen, DTU, Henrik Harder, AAU. 2011.

lufthavnens opland. I dag er 2,5 mio. indbyggere inden for køreafstand fra lufthavnen. Prognoser viser et fremtidigt voksende opland. Der kommer dels flere indbyggere i det østjyske bybånd, og samtidig vil udbygning af infrastruktur betyde, at man kan nå endnu længere på samme tid i fremtiden.

Vores metropoler, de store byer i Danmark, ligger som perler på en snor omkring de mest effektive infrastrukturkorridorer, og de er med deres størrelser dermed med til at definere landets trafikale knudepunkter.

Arbejdskraftens bevægelighed

Når virksomheder placerer sig i byernes nærhed, skyldes det i høj grad nærværet til arbejdskraften. Bygger man et sygehus i Vestjylland, så må man for eksempel forholde sig til, hvor langt læger er villige til at køre? Hvis man ser på de højtuddannede, er de fleste tilstede i byerne, hvor de relevante job også er. Det er på mange måder historien om hønen eller ægget. Pendlermønstret for de højtuddannede har, jævnfør figur 4, ikke overraskende retning mod byerne.

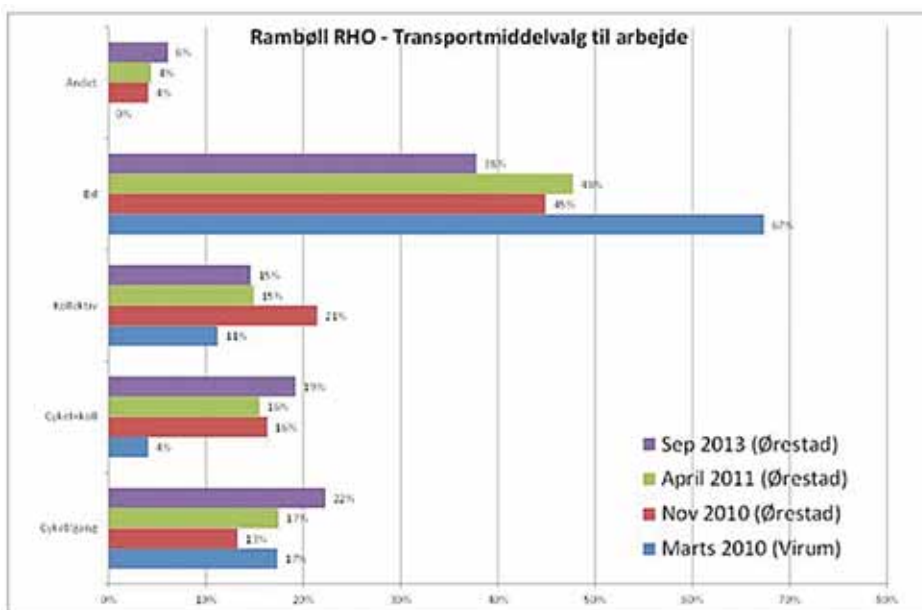
Rambøll valgte Ørestad

I 2012 flyttede Rambøll sit hovedkvarter fra Virum til Ørestad. Forud var forløbet grundige overvejelser om bl.a. arbejdskraftens bosætning og trafikale muligheder. Det rette mix af mennesker, metro, tog, cykelstier, motorvej og lufthavn lige uden for vinduet fandt vi på Hannemanns Alle i Ørestad.

Lokaliseringen i Virum var dårlig i forhold til den kollektive trafikbetjening, da der var 1½ km til nærmest station. Det betød da også, at 68% af de ansatte kørte i bil på arbejde, mens kun 15% rejste med kollektiv trafik og 17% cyklede eller gik. Ved flytningen til Ørestad fik vi godt nok i gennemsnit 6 km længere til arbejde, men samtidig kom Rambøll til at ligge kun 100 m fra en station.

Konklusion

Byerne er store attraktive fællesskaber for både mennesker og virksomheder, der placerer sig optimalt i forhold til muligheder for at skabe sammenhæng i familielivet og vækst for virksomheden. Beliggenhed er i midlertidig en flygtig størrelse, og den bedste beliggenhed i dag er ikke nødvendigvis den bedste i morgen. Høj mobilitet er i denne sammenhæng en forudsætning for vækst, men ikke nogen mirakelkur. Både mennesker og virksomheder har et ansvar for løbende at analysere, om de er det rigtige sted.

Figur 5. Flytningen fra Virum til Ørestad næsten halvede brugen af biler.